

ETS 120

JALGPALLIVÖISTLUSTE JA TEISTE SPORDIÜRITUSTE PEALTVAATAJATE VÄGIVALDA NING MUID KORRARIKKUMISI KÄSITLEV EUROOPA KONVENTSIOON

Jalgpallivõistluste ja teiste spordiürituste pealtvaatajate vägivalda ning muid korrarikkumisi käsitlev Euroopa konventsioon

Euroopa Nõukogu liikmesriigid ja muud konventsioonile alla kirjutatud Euroopa kultuurikonventsiooni osalisriigid,

arvestades Euroopa Nõukogu eesmärki saavutada oma liikmesriikide suurem ühtsus; olles mures jalgpallivõistluste ja teiste spordiürituste pealtvaatajate vägivalda ja muude korrarikkumiste ning nende tagajärgede pärast;

mõistes, et see probleem võib seada ohtu Euroopa rahvaspordihartana tuntud Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee resolutsiooni (76) 41 põhimõtteid;

rõhutades spordi, eriti aga Euroopa riikide rahvus- ja klubimeeskondade sagedaste jalgpallivõistluste tähtsat osa rahvastevahelises üksteisemõistmises;

arvestades, et nii riigiasutused kui ka sõltumatud spordiorganisatsioonid on kohustatud üksteist täiendades võitlema pealtvaatajate vägivalda ja muude korrarikkumiste vastu; pidades meeles, et ka spordiorganisatsioonid vastutavad turvalisuse eest ning peavad tagama korra nende organiseeritud üritustel; arvestades, et selleks peavad need asutused ja organisatsioonid tegema koostööd kõigil tasanditel;

arvestades, et vägivald on laia kõlapinnaga sotsiaalne nähtus, mille tekkepõhjused on enamasti mujal kui spordis, ning et spordiüritused on sageli vägivalda puhkemise kohaks; olles otsustanud tegutseda ühiselt, et ennetada ja hoida kontrolli all spordiürituste pealtvaatajate vägivalda ja muude korrarikkumistega seotud probleeme, on kokku leppinud järgmises.

Artikkel 1

Konventsiooni eesmärk

1. Osalisriik kohustub võtma oma põhiseaduse järgseid meetmeid konventsiooni ellurakendamiseks, et ära hoida või ohjeldada jalgpallivõistluste pealtvaatajate vägivalda ja muid korrarikkumisi.
2. Spordiala või -ürituse eripära arvestades kohaldab osalisriik konventsiooni ka muu spordiala või -ürituse suhtes, kus pealtvaatajad võivad muutuda vägivaldseks või rikkuda korda muul moel.

Artikkel 2

Riigisisene koostöö

Osalisriik koordineerib valitsusasutuste ja muude avalike asutuste tegevust, mille eesmärk on võidelda pealtvaatajate vägivalda ja muude korrarikkumiste vastu; vajaduse korral moodustab osalisriik selleks koostööorganid.

Artikkel 3

Meetmed

1. Osalisriik kohustub välja töötama ja võtma meetmeid, et ära hoida või ohjeldada pealtvaatajate vägivalda ja muid korrarikkumisi, esmajoones:
  - a. tagama, et palgataks piisavad korrakaitsejõud vastustama vägivalda puhkemist ja muid korrarikkumisi nii staadionil kui ka selle lähiumbruses ning pealtvaatajate kasutatavatel läbisõiduteedel;
  - b. lihtsustama nende politseijõudude koostööd ja teabevahetust, kelle tegevuspiirkonnas üritus toimub või tõenäoliselt toimub;
  - c. kohaldama või vajaduse korral võtma vastu õigusakte, mis näevad ette vägivaldsemises või muudes korrarikkumistes süüdi mõistetud pealtvaatajatele kohaste karistuste määramise või halduspiirangute kehtestamise.
2. Osalisriik kohustub soodustama vastutava organisatsiooni tööd ja toetajate klubide head käitumist ning nende liikmete hulgast korrapidajate määramist, kes juhivad ja informeerivad võistluste pealtvaatajaid ning saavad võõrsil korraldatavatele võistlustele sõitvaid toetajaid.
3. Osalisriik innustab toetajate klubisid ja reisibüroosid korraldama organiseeritud reise, et takistada, niivõrd kui võrd see on seadusega lubatud, võimalikke korrarikkujaid võistlustele minemast.
4. Vajaduse korral kehtestab osalisriik õigusaktid ja näeb nende täitmata jätmise eest ette karistused või tagab muul asjakohasel viisil, et spordiorganisatsioonid ja -klubid vajadust

mööda kaasavad staadioniomanikke ja ametiasutusi ning staadionil vägivalda puhkemise või pealtvaatajate muu korrariikkumise ohu korral võtavad pealtvaatajate vägivalda ja muude korrariikkumiste ärahoidmiseks või ohjeldamiseks oma riigi seaduses ettenähtud kohustustega kooskõlas järgmisi meetmeid:

- a. tagavad, et nii staadioni projekteerimisel kui ka ehitamisel arvestatakse pealtvaatajate turvalisuse nõuet. Pealtvaatajate vägivalda tõkestamiseks tuleb rajada barjääre ja tarasid, luues turva- ja politsei jõududele võimaluse rahvahulga kontrolli all hoidmiseks tõhusalt tegutseda;
- b. eraldavad võistlejate toetajate grupid tõhusalt, suunates need saabumisel eri sektoritesse;
- c. tagavad sellise eraldamise piletimüügi range kontrolliga ning rakendavad vahetult enne võistlust üksikasjalised ettevaatusabinõud;
- d. kõrvaldavad, niivõrd kui see on seaduslikult võimalik, võistluselt ja staadionilt teadaolevad või potentsiaalsed korrariikkujad või alkoholi või uimastite mõju all olevad isikud või keelavad nende isikute pääsu staadionile;
- e. varustavad staadioni publikuga suhtlemise tõhusa süsteemiga, jälgivad, et seda süsteemi, võistluse programmi ja muid reklaamiväljundeid kasutatakse tõhusalt, et kutsuda pealtvaatajaid üles korralikult käituma;
- f. keelavad pealtvaatajatel tuua staadionile alkoholiseid jooke; piiravad või eelistatavalt keelavad staadionil alkoholsete jookide müügi ja levitamise ning tagavad, et kõik saadaolevad joogid on ohutus taaras;
- g. võtavad kontrollimeetmeid, et vältida selliste esemete toomist staadionile, mida tõenäoliselt kasutatakse vägivaldsemiseks või tulevargi korraldamiseks või sarnaseks tegevuseks;
- h. tagavad, et spordiorganisatsioonide ja -klubide esindajad teevad juba enne võistluse algust asjaomaste asutustega koostööd, et rahvahulga ohjeldamise juhised välja töötada ning et neid kohaldada.

5. Pidades meeles massimeedia võimalusi hoida ära vägivalda spordis ja sellega seonduvates valdkondades, võtab osalisriik asjakohaseid sotsiaalseid ja haridusmeetmeid, esmajoonelises propageerides spordiideale haridus- ja muude kampaaniate kaudu, toetades eelkõige noorte hulgas ausa mängu põhimõtet, et kasvatada vastastikust austust nii pealtvaatajates kui ka sportlastes ning julgustada noori üha aktiivsemalt spordis osalema.

Artikkel 4

Rahvusvaheline koostöö

1. Osalisriigid teevad konventsiooniga hõlmatud valdkonnas tihedat koostööd ning kutsuvad koostööle ka spordiasutusi.
2. Enne rahvusvahelisi klubi- ja esindusvõistlusi või turniire kutsub osalisriik oma spordiorganisatsiooni ja pädevaid asutusi kindlaks tegema võistlused, kus esineb oht, et pealtvaatajad vägivaldsevad või rikuvad muul viisil korda. Kui võistlus on sellisena kindlaks tehtud, korraldavad asukohamaa pädevad asutused asjaosaliste läbirääkimisi. Läbirääkimised korraldatakse esimesel võimalusel või hiljemalt kaks nädalat enne võistluse algust. Läbirääkimistel käsitletakse ettevaatus- ja muid abinõusid, mida rakendatakse nii võistluse ajal kui ka selle eel ja järel, sealhulgas meetmeid, mis täiendavad konventsioonis kirjeldatud abinõusid.

Artikkel 5

Süüdlaste kindlakstegemine ja kohtlemine

1. Järgides kohtumenetluse ja kohtuniku sõltumatuse põhimõtet, tagab osalisriik nende pealtvaatajate kindlakstegemise, kes on toime pannud vägivaldtegevusi või muid kriminaalkuritegevusi, ning nende võtmise kohtulikule vastutusele kehtiva õiguse kohaselt.
2. Vajaduse korral, eriti külalispealtvaatajate puhul, ja vastavalt rahvusvahelistele kokkulepetele, kaalub osalisriik kas:
  - a. viia spordiüritustel vägivaldsemise või muu kriminaalkuriteo eest vahistatud isiku kohtumenetlus üle tema asukohamaale;
  - b. taotleda spordiüritustel vägivaldsemises või muus kriminaalkuriteos kahtlustatava isiku väljaandmist;
  - c. spordiüritustel vägivaldsemises või muus kriminaalkuriteos süüdimõistetud isik anda üle karistuse kandmiseks maale, kus kuritegu on toime pandud.

Artikkel 6

Lisameetmed

1. Osalisriik kohustub tegema tihedat koostööd oma spordiorganisatsioonide ja -klubidega ning vajaduse korral ka staadioniomanikega, et korraldada staadioni planeerimist või olemasoleva ehitise ümberehitamist või muid ehitustöid, sealhulgas staadioni juurde- ja väljapääsu ümberehitamist, et muuta need turvalisemaks ning ennetada vägivalda.
2. Vajaduse korral kavandab osalisriik pealtvaatajate ohutuse huvides nende hulgas vägivalda leviku tõkestamiseks sellised abinõud, mis võimaldavad kindlaks teha staadionid, kus eelduste kohaselt toimuvad suure või ettearvamatu pealtvaatajate arvuga võistlused.
3. Osalisriik kohustub abistama oma spordiorganisatsioone eeskirjade pidevas läbivaatamises, et hoida kontrolli all asjaolusid, mis võiksid põhjustada mängijate või pealtvaatajate vägivaldsuse.

Artikkel 7

Teabe edastamine

Osalisriik edastab Euroopa Nõukogu peasekretärile Euroopa Nõukogu ühes ametlikus keeles kogu vajaliku teabe nende õigus- ja muude meetmete kohta, millega ta tagab konventsiooni kohaldamise jalgpalli- või muude spordivõistluste suhtes.

Artikkel 8

Alaline komitee

1. Konventsiooni täitmiseks moodustatakse alaline komitee.
2. Alalises komitees esindab osalisriiki vähemalt üks delegaat. Osalisriigil on üks hääl.
3. Euroopa Nõukogu liikmesriiki või muud Euroopa kultuurikonventsiooniga ühinenud riiki, kes ei ole ühinenud selle konventsiooniga, võib komitees esindada vaatleja.
4. Alaline komitee võib ühehäälse otsuse alusel kutsuda Euroopa Nõukogu mitteliikmesriiki, kes ei ole selle konventsiooniga ühinenud, ja asjaomast spordiorganisatsiooni osalema vaatlejana oma ühel või mitmel istungil.
5. Alalise komitee kutsub kokku Euroopa Nõukogu peasekretär. Esimene istung peetakse konventsiooni jõustumisest arvates ühe aasta jooksul. Edaspidi tuleb komitee kokku korra aastas või enamiku osalisriikide nõudmisel.
6. Alalise komitee istungi kvoorumi moodustab osalisriikide enamus.
7. Alaline komitee koostab konventsiooni alusel oma kodukorra ja võtab selle konsensuse alusel vastu.

Artikkel 9

1. Alaline komitee on kohustatud jälgima konventsiooni rakendamist. Ta võib:
  - a. analüüsida konventsiooni sätteid ja kaaluda vajalikke muudatusi;
  - b. konsulteerida asjaomaste spordiorganisatsioonidega;
  - c. soovitada osalisriikidel võtta meetmeid konventsiooni rakendamiseks;
  - d. soovitada asjakohaseid meetmeid avalikkuse teavitamiseks konventsiooni raames tehtavast tööst;
  - e. soovitada ministrite komiteel kutsuda Euroopa Nõukogu mitteliikmesriike konventsiooniga ühinema;
  - f. teha ettepanekuid konventsiooni tõhusamaks kohaldamiseks.
2. Oma ülesannete täitmiseks võib alaline komitee omal algatusel korraldada ekspertrühmade koosolekuid.

Artikkel 10

Pärast istungit esitab alaline komitee Euroopa Nõukogu Ministrite Komiteele aruande oma tööst ja konventsiooni ellurakendamisest.

Artikkel 11

Muudatused

1. Konventsiooni muudatusettepanekuid võib teha osalisriik, Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee või alaline komitee.
2. Euroopa Nõukogu peasekretär edastab muudatusettepaneku Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, Euroopa kultuurikonventsiooniga ühinenud riikidele ja Euroopa Nõukogu mitteliikmesriigile, kes on ühinenud või keda on kutsutud ühinema konventsiooniga vastavalt artiklile 14.
3. Osalisriigi või ministrite komitee muudatusettepanek saadetakse alalisele komiteele vähemalt kaks kuud enne seda istungit, kus küsimust arutatakse. Alaline komitee edastab ministrite komiteele muudatusettepaneku kohta oma arvamuse, vajaduse korral asjaomaste spordiorganisatsioonidega konsulteerides.

4. Ministrite komitee kaalub muudatusettepanekut ja alalise komitee edastatud arvamust ning võib muudatuse vastu võtta.
5. Pärast seda, kui ministrite komitee on selle artikli lõike 4 kohaselt muudatuse vastu võtnud, edastatakse tekst osalisriikidele vastuvõtmiseks.
6. Selle artikli lõike 4 kohaselt vastu võetud muudatus jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele päevast, mil kõik osalisriigid on peasekretäri muudatuse vastuvõtmisest teavitanud.

Lõppsätted

Artikkel 12

1. Konventsioon on allakirjutamiseks avatud Euroopa Nõukogu liikmesriikidele ja muudele Euroopa kultuurikonventsiooni osalisriikidele, kes võivad konventsiooniga ühineda kas:
  - a. alla kirjutades ilma ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisreservatsioonita; või
  - b. alla kirjutades koos ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisreservatsiooniga ja sellele järgneva ratifitseerimise, vastuvõtmise või kinnitamisega.
2. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskiri antakse hoiule Euroopa Nõukogu peasekretärile.

Artikkel 13

1. Konventsioon jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele päevast, mil kolm Euroopa Nõukogu liikmesriiki on artikli 12 kohaselt konventsiooniga ühinenud.
2. Allakirjutanud riigi suhtes, kes ühineb konventsiooniga edaspidi, jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele allakirjutamisest või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirja deponeerimisest.

Artikkel 14

1. Olles konsulteerinud osalisriikidega, võib Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee pärast konventsiooni jõustumist kutsuda konventsiooniga ühinema Euroopa Nõukogu mitteliikmesriike. Seda tehakse Euroopa Nõukogu statuudi artikli 20 punktis d sätestatud häälteenamusega vastuvõetud otsuse ning ministrite komitees esindatud osalisriikide esindajate ühehäälese otsuse alusel.
2. Ühineva riigi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele ühinemiskirja deponeerimisest Euroopa Nõukogu peasekretäri juurde.

Artikkel 15

1. Riik võib alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja hoiule andes täpsustada territooriumi või territooriumid, mille suhtes konventsiooni kohaldatakse.
2. Edaspidi võib osalisriiki Euroopa Nõukogu peasekretärile teatada, et ta kohaldab konventsiooni ka muu territooriumi suhtes. Selle territooriumi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb ühe kuu möödumisele päevast, mil peasekretär on deklaratsiooni kätte saanud.
3. Kahe eelmise lõike järgi tehtud deklaratsiooni võib selles nimetatud mis tahes territooriumi suhtes peasekretärile saadetava teatega tagasi võtta. Tagasivõtmine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuue kuu möödumisele päevast, mil peasekretär on teate kätte saanud.

Artikkel 16

1. Osalisriik võib konventsiooni igal ajal denonsseerida Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava asjakohase teatega.
2. Denonsseerimine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuue kuu möödumisele päevast, mil peasekretär on teate kätte saanud.

Artikkel 17

Euroopa Nõukogu peasekretär teeb nõukogu liikmesriikidele, muudele Euroopa kultuurikonventsiooni osalisriikidele ja selle konventsiooniga ühinenud riikidele teatavaks iga:

- a. artikli 12 kohase allakirjutamise;
- b. ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja deponeerimise vastavalt artiklile 12 või 14;
- c. konventsiooni jõustumise kuupäeva artiklite 13 ja 14 kohaselt;
- d. teabe, mis on esitatud vastavalt artiklile 7;

- e. aruande, mis on koostatud artikli 10 kohaselt;
- f. muudatusettepaneku või muudatuse, mis on vastu võetud vastavalt artiklile 11, ja muudatuse jõustumise kuupäeva;
- g. artikli 15 kohase deklaratsiooni;
- h. artikli 16 kohase teate ja denonsseerimise jõustumise kuupäeva.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud 19. augustil 1985 Strasbourgis inglise ja prantsuse keeles ühes eksemplaris; mõlemad tekstid on võrdselt autentset ja deponeeritakse Euroopa Nõukogu arhiivi. Euroopa Nõukogu peasekretär edastab tõestatud koopiaid kõigile Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, Euroopa kultuurikonventsiooni osalisriikidele ja kõigile konventsiooniga ühinema kutsutud riikidele.